

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет
імені Михайла Драгоманова
Педагогічний факультет
Кафедра початкової освіти та інноваційної педагогіки

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
«ЦИФРОВІ РЕСУРСИ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ»

Шифр за навчальним планом: **ВВ2.1**
освітньої програми **Початкова освіта**
галузі знань **01 Освіта/Педагогіка**
спеціальності **013 Початкова освіта**
освітнього рівня **бакалавр**

2 курс, 3-й семестр

I. Опис дисципліни

Навчальне навантаження з дисципліни		Методи навчання і форми контролю
Кількість кредитів - 3		Методи навчання: 1. За джерелом передачі інформації: <i>словесні, наочні, практичні.</i> 2. За рівнем пізнавальної активності: <i>репродуктивні, пояснювально-ілюстративні, проблемного викладу, частково-пошукові, дослідницькі.</i> 3. За логікою розгортання змісту: <i>індуктивні, дедуктивні, традиційні.</i> 4. Інноваційні: <i>ігрові, проєктні, інтерактивні, методи дистанційного навчання.</i>
Загальна кількість годин - 90		
<i>Денна</i>	<i>Заочна</i>	
Лекції:		
6	4	
Практичні заняття:		
20	6	
Лабораторні заняття:		
4	-	
Самостійна робота:		
60	80	
Співвідношення аудиторних годин і годин СРС:		
1/3	1/9	
Тижневе навантаження (год.) - аудиторне: 2 - самостійна робота: 4		Форма підсумкового контролю: <i>залік</i>
Мова навчання - українська		

Предметом вивчення освітнього компонента є зміст і методика застосування цифрових освітніх ресурсів у професійній діяльності вчителя початкової школи.

Міждисциплінарні зв'язки: цифрові освітні технології, педагогіка, методики викладання освітніх галузей у початковій школі.

Мета освітнього компонента – забезпечити оволодіння студентами спеціальності 013 «Початкова освіта» освітнього рівня «Бакалавр» необхідним обсягом фахових компетентностей, які допоможуть вчителю ефективно застосовувати цифрові освітні ресурси в професійній діяльності.

II. Основні результати навчання та компетентності, які вони формують:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі початкової освіти з розумінням відповідальності за свої дії.

(Стандарт вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня вищої освіти)

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/013-Pochatk.osvita-bakalavr.28.07.pdf>)

№	Результати навчання	Компетентності
1	ПР 03: Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.	СК 2: Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.
2	ПР 05: Організувати освітній процес із використанням цифрових технологій та технологій дистанційного навчання молодших школярів, розвивати в учнів навички безпечного використання цифрових технологій та сервісів.	СК 6: Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.
3	ПР 07: Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.	

III. Тематичний план освітнього компонента

На вивчення освітнього компонента відводиться 3 кредитів ЄКТС 90 годин.

№ з/п	Назви модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)					Кількість годин (заочна форма навчання)				
		Аудиторні	Лекції	Практичні	Лабораторні	СРС	Аудиторні	Лекції	Практичні (семінарські)	Лабораторні	СРС
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади використання цифрових освітніх ресурсів вчителем НУШ											
1	Тема 1.1. Вступ. Цифрові освітні ресурси як провідний засіб виконання виробничих функцій прогресивного вчителя та організації ефективного освітнього процесу сучасних молодших школярів Тема 1.2. Види цифрових освітніх ресурсів у практиці роботи НУШ.	4	2	2	-	10	4	2	2	-	20
Змістовий модуль 2. Методичні особливості використання цифрових освітніх ресурсів у професійній діяльності вчителя початкової школи											
3	Тема 2.1. Методика використання цифрових освітніх ресурсів	8	4	4	-	30	4	2	2	-	40

4	Тема 2.2. Використання цифрових освітніх ресурсів для оцінювання навчальних досягнень молодших школярів	6	4	2	-	20	2	-	2	-	20
Разом: 90 год.		30	10	16	4	60	10	4	6	-	80

IV. Зміст освітнього компонента за модулями та темами

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади використання цифрових освітніх ресурсів вчителем НУШ

Тема 1.1. Вступ. Цифрові освітні ресурси як провідний засіб виконання виробничих функцій прогресивного вчителя та організації ефективного освітнього процесу сучасних молодших школярів.

Мета і завдання освітнього компоненту. Суть поняття «цифрові освітні ресурси», їх місце у професійній характеристиці вчителя початкової школи та здатності реалізовувати ідеї НУШ.

Тема 1.2. Види цифрових освітніх ресурсів у практиці роботи НУШ: демонстраційні (електронні версії навчальних фільмів, електронні книги, мультимедійні презентації тощо), інформаційні (електронні енциклопедії, довідники, словники тощо), інструментальні (текстові редактори, графічні редактори і конструктори, музичні редактори, конструктори ігор, електронні таблиці тощо), засоби контролю (електронні тести різних типів), розвивальні ігри («Вивчаю – не чекаю» тощо), електронні навчальні посібники (електронні підручники з предметів та інтегрованих курсів, збагачені інтерактивним контентом).

Змістовий модуль 2. Методичні особливості використання цифрових освітніх ресурсів у професійній діяльності вчителя початкової школи

Тема 2.1. Методика використання цифрових освітніх ресурсів в умовах офлайн та онлайн навчання.

Змішане та дистанційне навчання у закладах загальної середньої освіти, моделі змішаного навчання, онлайн-платформи як засіб організації ефективного освітнього середовища та взаємодії з учнями та їхніми батьками (Google Classroom, ClassDojo, ClassSpaces, Microsoft Teams тощо).

Методика проведення уроку у віддаленому форматі. Цифрові засоби для ефективного спілкування з учнями (Google meet, Google Hangouts, Zoom, Skype, Nualang тощо).

Реалізація принципу наочності за освіти в офлайн та онлайн форматі (Jamboard, Explain Everything, Classroomscreen, Coggle, Mindmeister, Хмари слів, Canva, Thinglink, Matific тощо). Методика проведення інтерактивних уроків та віртуальних екскурсій (MozaBook, Unimaster, Google Arts & Culture, MineTest).

Розвивальні ігри («Вивчаю – не чекаю», Learningapps, MineTest тощо).

Штучний інтелект ChatGPT у роботі вчителя початкової школи: плюси і мінуси.

Тема 2.2. Використання цифрових освітніх ресурсів для оцінювання навчальних досягнень молодших школярів

Платформа Mentimeter як інноваційний засіб для створення опитувань та вікторин у початковій школі.

Інструменти для on-line оцінювання (MozaBook, Wordwall, Google forms, Kahoot!, Learningapps).

V. Завдання до самостійної роботи студентів та форми контролю за їх виконанням

№ з/п	Назви модулів і тем	Зміст завдань до СРС	Форма виконання/звітності
1	Змістовий модуль 1. Теоретичні засади використання цифрових освітніх ресурсів вчителем НУШ	Ознайомлення з контентом найпоширеніших освітніх платформ, сервісів Learningapps, «Mozaik», «Art and Culture» та інших ресурсів у вільному доступі щодо їхніх	Зведена таблиця з назвою ресурсу та покликанням на неї, коротким змістом контенту

	Тема 1.1. Вступ. Цифрові освітні ресурси як провідний засіб виконання виробничих функцій прогресивного вчителя та організації ефективного освітнього процесу сучасних молодших школярів.	можливостей для роботи вчителя початкової школи.	
2	Тема 1.2. Види цифрових освітніх ресурсів у практиці роботи НУШ	Підібрати приклади демонстраційних, інформаційних, інструментальних, засобів контролю, розвивальних ігор, електронних навчальних посібників, які використовуються у практиці сучасної початкової школи	Презентація
3	Змістовий модуль 2. Методичні особливості використання цифрових освітніх ресурсів у професійній діяльності вчителя початкової школи Тема 2.1. Методика використання цифрових освітніх ресурсів в умовах офлайн та онлайн навчання.	Аналіз контенту цифрових ресурсів та можливостей його використання вчителем початкової школи під час проведення уроків та віртуальних екскурсій	Методичні рекомендації
		Розробка детального плану-конспекту уроку з використанням довільно обраних цифрових застосунків.	План-конспект уроку
		Дослідження можливостей штучного інтелекту ChatGPT	Рекомендації щодо застосування у роботі вчителя початкової школи
4	Тема 2.2. Використання цифрових освітніх ресурсів для оцінювання навчальних досягнень молодших школярів	Розробка завдань з використанням різних інструментів для онлайн оцінювання	Письмова робота / презентація

VI. Контроль якості знань здобувачів

6.1. *Форми і методи поточного контролю*

Форми поточного контролю: модульні контрольні роботи.

Методи поточного контролю: усне опитування, тести, практичні завдання.

6.2. *Форми і методи підсумкового контролю*

Залік

VII. Інформаційні джерела для вивчення курсу

1. Биков В. Ю., Буров О. Ю. Цифрове навчальне середовище: нові технології та вимоги до здобувачів знань. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців, методологія, теорія, досвід, проблеми* : Збірник наукових праць. Вінниця : ТОВ «Друк плюс», 2020. Вип. 55. С.11-22.
2. Васютіна Т. Дидактичні можливості музейної педагогіки та віртуальних екскурсій у навчанні молодших школярів. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. Випуск № 29, 2020. URL: http://www.aphn-journal.in.ua/archive/29_2020/part_1/35.pdf

3. Васютіна Т., Золотаренко Т., Клямар А. Розвиток основ критичного мислення в учнів 1-го класу засобом цифрових ресурсів Mozaik та MozaBook. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка* / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, І. Зимомря]. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2021. Вип. 44. Том 1. С. 217 – 222. URL: http://www.aphn-journal.in.ua/archive/44_2021/part_1/34.pdf DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/44-1-34>
4. Вдовиченко Ю.В. Цифрові технології як основа та рушійна сила розвитку сучасної глобальної економіки. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/1_2018/17.pdf.
5. Власій О.О., Дудка О.М., Кульчицька Н.В. Роль хмарних технологій в організації змішаного навчання. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. *Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання*: Зб. наук. праць /Редрада. К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2017. № 19 (26). С.117-122.
6. Гуревич Р., Лазаренко Н., Жовнич Л. Цифровізація сучасної освіти: виклики, можливості, напрями, ризики. Збірник матеріалів Всеукраїнського науково-практичного семінару / за заг. ред. О. В. Овчарук. Київ: Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України: 2021. С. 43–46.
7. Вембер В., Настас Д. Використання хмарних сервісів для пірінгової взаємодії у навчальному процесі. Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 2. *Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання*, 2019. №21(28). С. 121–127. URL: [https://doi.org/10.31392/NPUnc.series2.2019.21\(28\).20](https://doi.org/10.31392/NPUnc.series2.2019.21(28).20).
8. Заболотний В.Ф., Мисліцька Н.А., Слободянюк І.Ю. Хмаро орієнтовані технології навчання: навчально-методичний посібник. Вінниця: ТОВ «Нілан - ЛТД», 2020.144 с.
9. Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні. URL: <http://uiite.kpi.ua/2019/06/03/1598/>
10. Матвієнко Я. О., Кобися В. М. Використання інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі. *Актуальні проблеми сучасної науки та наукових досліджень*. Київ : 2019. № 11. С. 48–50.
11. Морзе Н., Буйницька О. Модернізація освіти в цифровому вимірі: монографія. Київ: Ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. 300 с.
12. Олефіренко Т., Матвієнко О., Васютіна Т., Золотаренко Т. Основи організації дистанційного та змішаного навчання у закладах вищої та початкової освіти. Навчально-методичний посібник для студентів спеціальності 013 Початкова освіта. Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова. 2022. 145 с. URL: <https://bit.ly/3QX7vFI>
13. Організація дистанційного навчання в школі: методичні рекомендації. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/metodichni%20recomendazii/2020/metodichni%20recomendazii-dustanciyna%20osvita-2020.pdf>.
14. Пилипів І. Штучний інтелект. Як правильно використовувати ChatGPT українцям. URL: <https://www.epravda.com.ua/publications/2023/02/21/697273/>
15. Положення про електронні освітні ресурси. URL : <https://bit.ly/3RdMSFJ>
16. Саган О. Створення цифрового освітнього середовища: реалії та перспективи. Цифрова компетентність сучасного вчителя нової української школи: 2021 (Подолання викликів у період карантину, спричиненого COVID-19): зб. матеріалів всеукр. на- Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького 107 ук.-практ. семінару (Київ, 2 березня 2021 р.) / за заг. ред. О.В. Овчарук. Київ: Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України, 2021. С. 94–97.
17. Саган О.В. Цифрова дидактика: реалії та перспективи. *Актуальні проблеми фахової підготовки сучасного педагога* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. Херсон : Вид-во ХДУ, 2020. С. 435–440.
18. Саган О.В. Трансформації освітніх технологій на основі принципів цифрової дидактики. *Педагогічні науки*. Збірник наукових праць. Випуск 92. 2022. С.91- 95. URL: <https://ps.journal.kspu.edu/index.php/ps/article/view/4353/3850>

19. Спасюк Д. Великий розбір можливостей ChatGPT: написання резюме, листів і статей, програмування та пошук багів, анекдоти та рецепти. URL: <http://bit.ly/3EA1rzf>
20. Терлецька, Т. (2020). Використання онлайн-дошки Padlet. *Підвищення цифрової компетентності: інструменти для онлайн-навчання*. URL: <http://cikt.kubg.edu.ua/використання-онлайндошки-padlet/> [in Ukr.].
21. Canva. URL: https://www.canva.com/uk_ua/
22. Coggle. URL: <https://coggle.it/?lang=ru>
23. ClassDojo. URL: <https://www.classdojo.com/uk-ua/?redirect=true>
24. Classroomscreen. URL: <https://classroomscreen.com/>
25. Google, Apple and 12 other companies that no longer require employees a college degree. CNBC. URL: <https://www.cnbc.com/2018/08/16/15-companies-that-no-longer-requireemployees-to-have-a-college-degree.html>
26. Google Hangouts. URL: <https://hangouts.google.com/>
27. GoogleClass. URL: <https://classroom.google.com/u/0/h>
28. Google meet. URL: <https://meet.google.com/>
29. Google forms. URL: <https://docs.google.com/forms/u/0/>
30. Explain Everything. URL: <https://explaineverything.com/Google Arts and Culture>. URL: <https://artsandculture.google.com/?hl=uk>
31. Horn M., Staker H. Blended: Using disruptive innovation to improve schools. San Francisco: JosseyBass, 2015.
32. Jamboard. URL: <https://jamboard.google.com/u/0/>
33. Kahoot!. URL: <https://kahoot.com/schools-u/>
34. Microsoft Teams. URL: <https://www.microsoft.com/uk-ua/microsoft-teams/education>.
35. Matific. URL: <https://www.matific.com/ua/uk/home/>
36. MindMeister. URL: <https://www.mindmeister.com/ru>
37. Mentimeter. URL: <https://www.mentimeter.com/>
38. Moodle. URL: <https://Moodle.org/?lang=uk>
39. MozaBook. URL: <https://www.mozaweb.com/uk/mozabook>
40. Mozaik Education. MozaBook перші кроки: Довідник. MozaLearn tutorials. Imosoft Kft. MS-9851-GStarted-UK - Видання 1, 2017. 60 с.
41. Spirin O., Burov O. Models and applied tools for prediction of student ability to effective learning. 14th International Conference on ICT in Education, Research and Industrial Applications. Integration, Harmonization and Knowledge Transfer. CEUR-WS, 2018. Т. 2104. Р. 404-411.

VIII. Інформація про викладача

Викладач	ВАСЮТІНА ТЕТЯНА МИКОЛАЇВНА
Профіль викладача на сторінці кафедри/факультету	доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри початкової освіти педагогічного факультету https://bit.ly/3TYHEPq Авторський Ютуб-канал: https://bit.ly/3TZmQak
Електронна адреса	t.m.vasyutina@npu.edu.ua
Контактний телефон	(044) 486 45 39
Інформація про консультації	Консультації згідно визначеного графіку кафедри

IX. Організаційні вимоги з вивчення освітнього компонента

Організаційні вимоги з вивчення освітнього компонента ґрунтуються на засадах: Положення «Про академічну доброчесність у Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова» (<https://npu.edu.ua/nauka/antyplahiat/polozhennia-pro-vchenu-radu-2>), вимогах чинного законодавства України, Статуту УДУ імені Михайла Драгоманова (<https://npu.edu.ua/images/file/conf/2014/003456.pdf>) і Правил внутрішнього розпорядку НПУ імені

М.П. Драгоманова (<https://npu.edu.ua/profkom-spivrobitnykiv?view=article&id=4480&catid=337>), «Порядку організації і проведення контролю та оцінювання знань студентів Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова», «Порядку контролю якості знань студентів УДУ імені Михайла Драгоманова», «Положення про організацію освітнього процесу у УДУ імені Михайла Драгоманова», «Положення про врегулювання конфліктів у УДУ імені Михайла Драгоманова».

Х. Умови для інклюзивного вивчення освітнього компонента

Форми інклюзивного навчання.

Підтримувальне та паралельне навчання, навчання в малих групах / команді, почергове навчання.

Методи інклюзивного навчання.

Ігрові та неігрові методи контекстного навчання, інтерактивні, наочні, активні методи рефлексії, спеціальні методи (супровід), методи розвитку і корекції емоційної сфери.